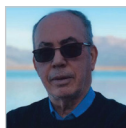

**"NGA DREJTIMI I DRITËS,
MOS U SHKËPUT!"**

'TAKIMI' ME BABAIN TIM...

**SHKOLLA FILLORE PUBLIKE
(MEKTEBI IPTIDAI)
NË OSTROS**

UDHA ISLAME

Viti 19 - Nr. 2 (216), Shkurt, 2021

www.myftinia-shkoder.org

Botim i Myftinisë Shkodër
E përmuajshme
Informative - Fetare
Kulturore - Edukative

MYFTINIASHKODER1990

Ehlulbejti..!

Ehlulbejti (Familja e Pejgamberit a.s) dhe të afërmit e tij kanë një vend dhe pozitë të lartë në zemrat e pjesëtarëve të Islamit (myslimanëve). Madhështia dhe nderimi i tyre për ta është në një shkallë, që nuk mund të fshihet dhe as të injorohet.

KRYEPARLAMENTARI I REPUBLIKËS SË TURQISË VIZITOI SHKODRËN

Kryetari i Asamblesë së Madhe Kombëtare-TBMM të Turqisë, Prof. Dr. Mustafa Şentop, vizitoi qytetin e Shkodrës në ditën e dytë të vizitës së tij në Shqipëri.

Kreu i parlamentit turk, mori pjesë në ritet e faljes së xhumasë, në xhaminë e madhe "Ebu Bekër", në qendër të qytetit të Shkodrës teksa u prit nga Myftiu i Shkodrës, Imam Muhamed B. Sytari dhe stafi i tij.

Myftiu gjatë hytbes së xhuma trajtoi temën "Nga drejtimi i Dritës, mos u shkëput!", duke përcjellë mesazhe... (f.2)

PARLAMENTI KANADEZ MIRATON LIGJIN, TRAJTIMI I MYSLIMANËVE UJGURË NË KINË, GJENOCID

Parlamenti kanadez ka miratuar një ligj që e konsideron trajtimin e Ujgurëve nga Kina si gjenocid.

"Aktualisht, një gjenocidi po kryhet kundër ujgurëve dhe muslimanëve të tjerë turq," lexon propozimi, i cili u miratua nga parlamenti kanadez me 266 vota pro dhe asnjë kundër.

Parlamenti mbështeti gjithashtu një propozim për të lobuar në Komitetin Olimpik që të zhvendosë Lojërat Olimpike 2022 nga Kina nëse ky vend nuk ndalon gjenocidin... (f.15)

Imam Muhamed Sytari
Myfti i Zonës Shkodër

“NGA DREJTIMI I DRITËS, MOS U SHKËPUT!”

gjithë trupi alarmohet i pezmatuar!”.

Ajeti në fjalë është historia e muhaxhirëve dhe ensarëve, që përhapet ndër shekuj si shembull për t'u ndjekur e frymë për t'u kapur fort pas saj në ecejaket e shoqërive tona dhe hendeqeve të shumta, që na pengojnë të jetojmë në harmoni me njëri tjetrin; hendeqe që duhet të përpiqemi me të gjitha mundësitë për t'i mbyllur dhe eliminuar nga realitetet tona!

Ajeti në fjalë është e sotmja e jonë, lidhjet me të shkuarën, drita e historisë dhe vezullimi i personazheve të saj, që na frymëzojnë përherë e më shumë drejt më të mirës.

Imam Fehrudin Razi thotë: “Dije se ky ajet ka përfshirë krejt besimtarët, sepse ata janë: ose muhaxhirët, ose ensarët, ose ata që vijnë pas tyre dhe sqaroi se është detyrë e atyre që vijnë pas muhaxhirëve dhe ensarëve të kujtojnë të shkuarit, që janë muhaxhirët dhe ensarët, me lutje për mëshirë...”. A, siç thotë Imam Ibn Ashuri: “Ky ajet ka përfshirë çdonjërin prej muslimanëve deri në fund të kohës”.

Pra, në një mënyrë a një tjetër, jemi të ftuar për të ndjekur ecurinë dhe zhvillimet e ymetit, për të parë gjurmët e të shkuarve për t'i parë trupëzuar në veprimet e sotmëve, që punojnë ditë-natë për lartësimin e ymetit, për rizgimin, për rimëkëmbjen dhe drejtësinë, për pastrimin nga hipokrizia dhe infeksionet e ndryshme të pranishme në trupin e ymetit, për shkak të pakujdesisë, hutimit e llogarive të ngutura e pa vizion!

Prandaj, ajeti i lartpërmendur është një adresë e zgjimit nga gjumi i neglizhencës, i daljes nga bataku i padijes, i ngritjes nga gjendja e

nëpërkëmbjes së vlerave dhe i kthimit tek shkaqet e madhështisë së ndërtuar mbi bazat e dëshirimit të më të mirës për të gjitha krijesat e Zotit Një, me dinjitet e mëvetësi!

Është ftesë e hapur për të kërkuar për të parët tanë, për gjurmët e tyre, për t'u lutur për ta e për të kërkuar rrugët e mundshme për zhvillimin e mëtejshëm të asaj që na bën të kemi hisë të madhe në dëshminë hyjnore: “Në të vërtetë, krenaria (fuqia) është e Allahut, e të Dërguarit të Tij dhe e besimtarëve, por hipokritët nuk e dinë.”!

Mos të harrojmë Resulullahun (a.s), burrat e mëdhenj prej sahabëve të tij, tabiinët e muxtehedinët prej imamëve të ymetit, dijetarët dhe shpikësit e urtë, ndërtuesit e qytetërimeve dhe përhapësit e tolerancës, drejtësisë, paqes e stabilitetit, kudo e me këdo, aq sa shembulli i muslimanëve u bë argument tek mendjehapurit objektivë në mesin e studiuesve dhe intelektualëve të shquar të perëndimit!

Është thirrje e madhe për të pastruar zemrën në hak të njëri-tjetrit, për t'u ndarë nga hipokrizia dhe për të vazhduar rrugën e ndërtimit të vlerave tona drejt dëshmimit të madhështisë së shpallur: “Ju jeni populli më i mirë i dalë për njerëzimin: (sepse) ju urdhëroni që të bëhen vepra të mira, i ndaloni të këqijat dhe besoni Allahun.”!

Dhe siç transmeton Imam Kurtubiu në tefsirin e tij: “Bëhu diell, e nëse nuk mundesh, bëhu hënë, e nëse nuk mundesh, bëhu yll ndriçues, e nëse nuk mundesh, bëhu yll i vogël por, nga drejtimi i Dritës, mos u shkëput!”.

(Hytbeja e xhumasë, më 5 shkurt 2021, në xhaminë e Fushë Çelës)

KRYEPARLAMENTARI I REPUBLIKËS SË TURQISË VIZITOI SHKODRËN

Kryetari i Asamblesë së Madhe Kombëtare-TBMM të Turqisë, Prof. Dr. Mustafa Şentop, vizitoi qytetin e Shkodrës në ditën e dytë të vizitës së tij në Shqipëri.

Kreu i parlamentit turk, mori pjesë në ritet e faljes së xhumasë, në xhaminë e madhe “Ebu Bekër”, në qendër të qytetit të Shkodrës teksa u prit nga Myftiu i Shkodrës, Imam Muhamed B. Sytari dhe stafi i tij.

Myftiu gjatë hytbes së xhuma trajtoi temën “Nga drejtimi i Dritës, mos u shkëput!”, duke përcjellë mesazhe të vëllazërisë, dashurisë dhe bashkëpunimit të ndërsjellët.

Imam Sytari falënderoi praninë e kryetarit të parlamentit të Turqisë në xhaminë e madhe si edhe për vizitën

në Shkodër, duke u lutur për të dhe për të dy popujt vëllezër.

Nga profili i tij në facebook, Imam Muhamed Sytari shkruan: “Pata kënaqësinë e madhe sot, të pres në xhaminë e Fushë Çelës, “Ebu Bekër”, për faljen e namazit të xhumasë, ShTZ. Mustafa Şentop, kryetar i Asamblesë së Madhe të Republikës së Turqisë.

Ne gëzohemi pa masë me zhvillimin e mrekullueshëm të Turqisë, si një vend

me një pozitë të veçantë në hartën e madhe të ymetit islam!

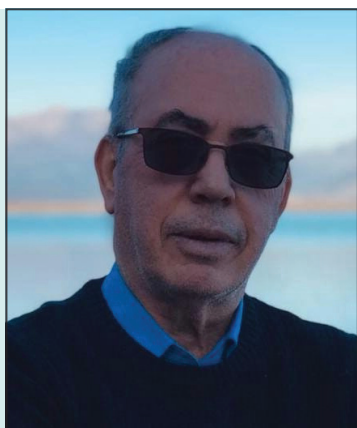
Siç e thashë edhe në hytben e xhumasë: “Gëzimi i tyre, është gëzimi i jonë, hidhërimi i tyre, është hidhërimi i jonë!”.

Pas faljes, Myftiu i Shkodrës në një prononcim për median tha se, ndër të tjera i tregoi Kryetarit të Asamblesë së Madhe Kombëtare të Turqisë mbi harmoninë fetare në qytetin e Shkodrës,

si vlerë e madhe e dëshmuar ndër shekuj.

Myftiu e shoqëroi kryetarin e Parlamentit turk në të gjitha vizitat e tjera, si në Medresenë “Haxhi Sheh Shamia”, ku ndoqi programin e përgatitur nga nxënësit, ceremoninë përkujtimore të realizuar në memorialin e heroit të madh, Hasan Riza Pasha në Shkodër.

“BËHU DIELL, E NËSE NUK MUNDESH, BËHU HËNË, E NËSE NUK MUNDESH, BËHU YLL NDRIÇUES, E NËSE NUK MUNDESH, BËHU YLL I VOQËL POR, NGA DREJTIMI I DRITËS, MOS U SHKËPUT!”.

Xhahid Bushati, shkrimtar

Duke lexuar me kujdes e vëmendje çdo faqe të kolanës së revistës “Zani i Naltë” është e pamundur të mos “takohesh” me autorë që, një pjesë i njeh për herë të parë, ndërsa një grupim tjetër i ke njohur edhe më parë... Mes kësaj aradhe autorësh të nderuar kontribuesish plot devocion; ‘takimi’ me babain tim Hysni Bushatin në disa faqe të kësaj ‘Kolane’ qe shumë emocional dhe vështirë të përshkruhet. ‘Takimi’ më zgjoj mall dhe kujtime...

Përmes dy materialeve: “Lindja e H. Muhammedit” (poezi) revista “Zani i naltë” Nr. 11, korrik 1932 ; dhe prozës teologjike-artistike “Kush ka lindun sod?” ; ‘Kolana’ me mirësinë e saj më fali, të shpalosur përmes germave shqipe, botën e babait tim: devocionin dhe adhurimin e tij, seriozitetin dhe korrektesën e tij, njerëzoren dhe sublimen, diturinë dhe kulturën e tij, vazhdimësinë e amanetit të të atit Hafiz Halid Bushatit... Përveç këtij amaneti breznie, që sigurisht vazhdon tek unë, nuk kam pse ta fsheh më fali, gjithashtu, edhe një thesar vlerash e kujtimesh, vitesh të munguara që realisht më mungojnë edhe sot... Sepse kur babai ndërroi jetë në moshën 55 vjeçare, unë isha 13 vjeç.

Më ndjeni, por thjesht për informacion: materialet e shkruara (poezi dhe prozë) i takojnë viteve kur babai im ishte medresist në Tiranë, viti i dytë dhe viti i tretë. Ka qenë medresiste i maturës së parë. Pasi mbaroi e caktuan kujdestar konvikti. Më pas Mësues në

‘TAKIMI’ ME BABAIN TIM...

këtë Medrese. Janë një seri fotografish e shënimesh që i dokumentojnë këto çaste të jetës së tij.

Këto dy materiale autoriale, teksa i lexoja, më sollën pranë Kohën e babait që ushqeu fëmijërinë time, rininë, dhe tani pleqërinë time. Janë dy materiale, pavarësisht se u përkasin gjinive të ndryshme, ato janë vazhdim i njëri tjetrit, nuk mund të kuptohen më vete, por kanë njëkohësisht të përbashkëtën: I këndojnë me pathos shpirti gjer në adhurim Profetit Muhammed (a.s.).

Po ndalem dhe po flas për poezinë, e cila është e ndërtuar prej 15 strofash. Autori nga njëri varg në tjetrin, nga njëra strofë në tjetrën, shfaq këngëtimin e tij shpresëpritisht, shpresëdhënës, shpresëlumturuar, shpresëjetuar. Ky këngëtim stoliset përmes detajeve poetike me ngjyrat më të bukura të stinës së pranverës. Pas këtij imazhi të krijuar, përcëptimin e tij autori e fokuson në një moment fatlum për botën, në lindjen e Profetit.

Në vazhdim të rrëfimit tregimtar, në mënyrë lineare e të drejtpërdrejtë në rrjedhën e ngjarjeve, poezia merr dimensionet thellësie e gjerësie, kur autori ligjëron për ardhjen në jetë të Profetit. Në vizatimin e këtij akti të papërsëritshëm, vargjet rrjedhin ëmbël, hareshëm, kumbonjë e që gazmojnë, lumnojnë e dritësojnë çdo qenie njerëzore, si në këto vargje:

**Emni i bukur vet Ahmet,
Nëpër libra figuronte,
Po kur erdhi në këtë jet’,
Zoti – Muhammed – i thonte.
Qabja e Madhnueshme po priste,
Që njeriu i mirësisë,
Ta pastronte, ta stoliste,
Vend’ në shejtë të njerëzisë.
Leu në zemër t’Arabisë,
Porsi Dielli në mëngjes,
I dha shpresë gjithësisë,
Si drandafili me vesë.**

Veçoria e tretë që na flet poezia është komunikimi që shpërfaq autori duke na sjellë madhësitinë e Profetit, përmes një ekspresiviteti në ndërtimin e strofës si kompozicion dhe të teknikës së larme dhe shprehëse poetike, filozofike, njerëzore. Akti i besimit, i shpresës, adhurimit mbart si lejmotiv: Magjinë e shprehjes: - Mirë se vjen!.. Kjo bëhet përmes një tetë rrokshi me theksa ritmikë 1, 3, 7; me rimë ABAB, përmes një leksiku që ka si karakteristikë të folmen e trevës së Shkodrës. Për ilustrim po sjell këto vargje:

**Mirë se vjen mëshira e Zotit,
Mirë se vjen Nuri i tij,
Ti je Shpresa e kohmotit,
Vetëm ti je, vetëm Ti!..
Ti je vetë lumtënia,
Për gjith’ botën Myslimane,
Mos harro se shqiptaria,
Të kanë babë e te kan’ nane.**

Për ta përmbyllur tekstin tim, po citoj fjalët e studiuesit Muhamed Sytari, i cili në studimin e tij thotë: “Gjurma diturore e Hysni Halid Bushatit peshon rëndë, aq sa peshojnë fjalët e zemrës së tij, në rreshtat pafund të “Himnit të Dashnisë” kushtuar Hz. Muhammedit, të Madhit Hz. Muhammed! Padyshim emri i Hysni Halid Bushatit do të ngelet në memorien e literaturës islame në gjuhën shqipe, në një vend plot dinjitet, përbri burrave të urtë, që Dritë e Udhëzim i dhanë botës sonë... .

Shkodër, 22.02.2021

CILA ËSHTË DITA MË E LUMTUR DHE MË RËNDËSISHME NË JETË TËNDE?

A thua mos është ndoshta dita e martesës? Apo dita e maturës? Apo dita kur ke diplomuar? Apo dita kur je punësuar?

Njeriu i cili e heq një pengesë në rrugë e cila i ka penguar njerëzit, nuk ka ditur që kjo do të jetë dita më e rëndësishme dhe më e lumtur në jetën e tij, ngase Allahu e ka falënderuar për këtë vepër të mirë dhe ia ka falur mëkatet.

Femra prostitutë nuk ka pritur që atë ditë që ia ka shuar etjen qenit të etur nga vapa, do të jetë dita më e rëndësishme dhe më e lumtur në jetën e saj, sepse Allahu e fali për këtë vepër të mirë.

Dita më e lumtur në jetën e Jusufit, (a.s), ka qenë momenti kur u ballafaqua fytyrë me fytyrë me gruan e sundimtarit, e cila u përpoq që ta sillte në mëkat duke i thënë: “Eja!”, dhe ai i tha: “Allahu më ruajt!” Dhe Allahu e shpërbleu me shpërblimin më të bukur dhe e bëri të afërt me Atë duke vërtetuar singeritetin dhe devotshmërinë e tij në ajetin: “... Ashtu (e bëmë të vendosur) që ta largojmë nga ai të keqen dhe të ndytën. Vërtet, ai ishte nga robërit tanë të zgjedhur.” (Jusuf, 24)

Dita më e rëndësishme dhe më e lumtur në jetën e sahabëve, (r.a), që morën pjesë në luftën e Bedrit, ishte dita kur Allahu u tha: “Bëni çfarë të doni, jeni të falur.”

Dita më e lumtur për sahabiun e ndershëm, Talha, (r.a), ishte dita e luftës së Uhudit, kur me trupin e tij e mbrojti

të Dërguarin e Allahut, (a.s), duke marrë plagë të shumta, dhe i Dërgari i Allahut, (a.s), i tha: “Talha, ty të është garantuar Xheneti.” Ndërsa Ebu Bekri, (r.a), ka thënë: “Dita e luftës së Uhudit ka qenë dita e Talhasë.”

Cila është dita jonë e jetës?

A e kemi kuptuar apo ende nuk e dimë?

Ndoshta ajo është dita kur kemi lotuar në fshehtësi nga devotshmëria.

Apo dita kur kemi sjellë gëzim në zemrën e vëllait besimtar.

Apo dita kur për hir të Allahut iu kemi kundërvër thirrjes së epshit.

Apo dita kur ia kemi lëmuar kokën jetimit.

Apo dita kur ia kemi puthur dorën nënës.

Apo dita kur e kemi takuar vëllanë besimtar me buzëqeshje në fytyrë.

Apo dita kur kemi dëshmuar drejtë dhe i kemi thënë të vërtetën në fytyrë zullumqarit.

Apo dita kur i kemi ndihmuar në emër të Allahut njerëzit e pafuqishëm.

Apo dita kur vëllait besimtar ia kemi mbuluar turpin.

Ne ende nuk e dimë, andaj mos ta humbasim shpresën dhe të mos e nënvlerësojmë asnjë vepër të mirë, qoftë edhe nëse në sytë tanë duket e vogël dhe e pavlerë.

Përktheu dhe përshtati:

Prim.dr.med.sc. Ali F. Iljazi
(www.islamgjakova.net)

NE ENDE NUK E DIMË, ANDAJ MOS TA HUMBASIM SHPRESËN DHE TË MOS E NËNVLERËSOJMË ASNJË VEPËR TË MIRË, QOFTË EDHE NËSE NË SYTË TANË DUKET E VOGËL DHE E PAVLERË.

Mehahir Muhamed,
(ish-kryeministër i Malajzisë)

“

Mësimin

më të rëndësishëm,

që kam mësuar

nga eksperiencia ime

në pushtet, është se

problemet e shteteve

nuk kanë mbarim,

por mjekimi

i të gjithave prej tyre,

fillon me arsimin!

Mr. Ali Bardhi

SHKOLLA FILLORE PUBLIKE (MEKTEBI IPTIDAI) NË OSTROS

Dosja e cila bën fjalë për ndërtimin e kësaj shkolle i përket vitit 1312 rumi/ 1896 dhe ka tri faqe. Këto faqe përmbajnë shkëmbime informatash e vendime ndërmjet institucioneve rreth shkollës së ndërtuar në fshatin Ostros të Vogël nga fisnikja (bashkëshortja) e Tahir Pashës, ku ky i fundit në këtë kohë ushtronte detyrën e komandantit të dyfekçinjve (Sertyfengi), gardës së pallatit osman. Por në dokument nuk përmendet emri i bashkëshortes, pra ndërtueses së kësaj shkolle.

Në bazë të kronologjisë së datave të shënuara në këtë dosje, shohim se dokumenti i parë i përket datës 7 maj 1312 rumi/19 maj 1896 dhe bart vulën e Valiut të Shkodrës, Abdullah Beut. Nga dokumenti shohim se Vilajeti i Shkodrës i dërgon një shkresë Ministrisë së Arsimit, ku pasi e falënderon atë, e njofton për ndërtimin e një shkolle/ mektebi iptidai (shkollë fillore katërvjeçare) nga ana e bashkëshortes së Tahir Pashës dhe se këtë shkollë e frekuentonin dyzet e tre (43) nxënës, prej të cilëve njëzet e tetë (28) djem dhe pesëmbëdhjetë (15) vajza.

Për nga data, shkresa e dytë mban datën 21 maj 1312 rumi/ 2 qershor 1896 dhe ka nënshkrimin e Muhjedin Beut dhe vulën e drejtorisë së shkollave (mektebi iptidai) (shkolla fillore katërvjeçare) – Ministrisë së Arsimit, dërguar zyres së sekretarisë. Edhe në këtë shkresë pasi jepen të dhënat për ndërtimin e shkollës nga bashkëshortja e Tahir Pashës njoftohet se dokumentacioni rreth

punës së shkollës i kalon sekretariatit në fjalë.

Kurse shkresa e fundit në këtë dosje i përket datës 7 qershor 1312/ 19 qershor 1896 dhe është përpiluar nga zyra e sekretarisë në adresë të Fletores Zyrtare për t'u publikuar.^[4]

Dokument arkivi osman i vitit 1312 rumi/1896, ku paraqitet ndërtimi i shkollës fillore në Ostros të Vogël me donacion nga bashkëshortja e Tahir Pashës

Dokument arkivi osman i vitit 1312 rumi/1896, ku paraqitet ndërtimi i shkollës fillore në Ostros të Vogël me donacion nga bashkëshortja e Tahir Pashës

Në këtë dosje nuk ceken lëndët dhe kurrikulat mësimore. Porse studiuesit këto shkolla i konsiderojnë edhe shkolla shqipe, sepse në mësim përdorej edhe gjuha shqipe, nxënësit mësonin për jetën e përditshme, për traditën e historinë e tyre. Veprimtaria e këtyre shkollave kishte karakter kombëtar ngase mësuesit e tyre mbanin lidhje të ngushta me intelektualë e veprimtarë krajanë e shkodranë.^[5]

Siç cekëm edhe më lart, në dosjen e mësipërme nuk ceket emri i bashkëshortes së Tahir Pashës, e cila e ndërtoi këtë shkollë fillore në Ostrosin e Vogël. Kjo gjë e bën të vështirë që të njohim me saktësi se kush mund të ketë qenë ajo.

Gjatë hulumtimeve të mëtejshme në këtë arkiv kemi identifikuar një

dosje të datës 18 gusht 1313/ 30 gusht 1897, në të cilën shohim emrat e dy bashkëshorteve të Tahir Pashës, më e madhja në moshë zonja Hatixhe dhe tjetra zonja Xhenan. Nga ky dokument shohim se Pallati i Sulltanit (Yıldız Sarayı) ndan nga një dekoratë, nishan osman të bamirësisë (şefkat nişanı), të klasit të parë për zonjën Hatixhe dhe të klasit të dytë për zonjën Xhenan.^[6]

Kurse në dosjen tjetër të datës 21 tetorin-i sani 1316/ 4 dhjetor 1900, shohim se bashkëshortes së dytë, zonjës Xhenan, i ndahet dhe një dekoratë tjetër po për bamirësi, porse këtë radhë e klasit të parë^[7], njëjtë siç i është dhënë para katër vitesh bashkëshortes së parë, zonjës Hatixhe.

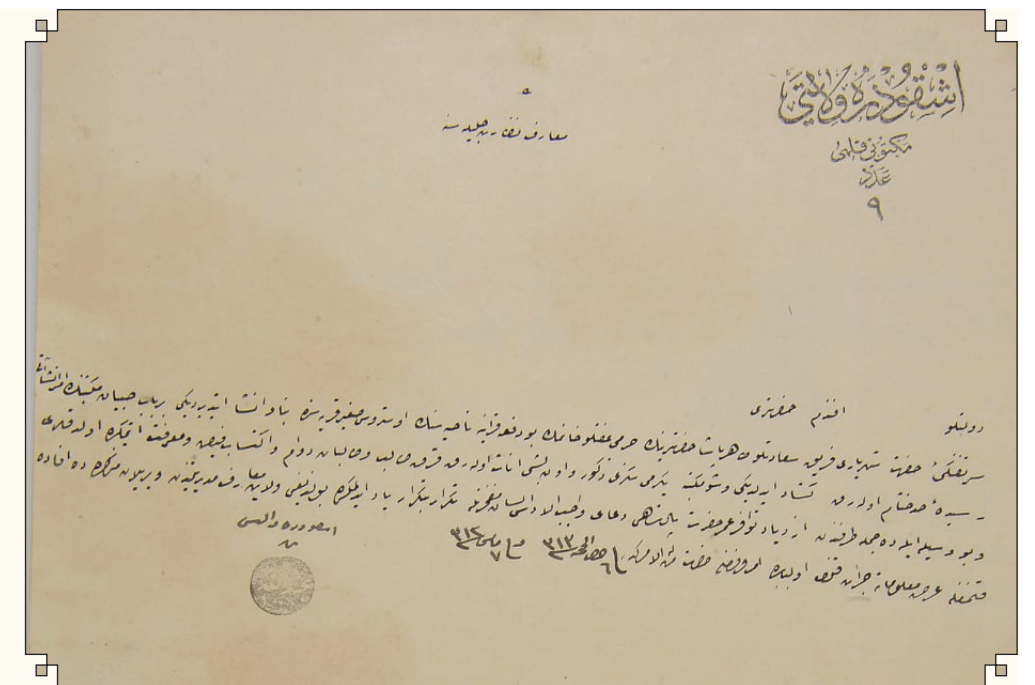
Duke iu referuar këtyre dy dosjeve deri diku mund të hedhim pak dritë rreth bamirëses në fjalë, por fakti se në dokumente Tahir Pasha ka pasur njëkohësisht nën kurorë dy bashkëshorte, emrat e të cilave tashmë i njohim, zonja Hatixhe dhe zonja Xhenan, nga ku të dyjat janë pajisur me nga një dekoratë. Por përsëri na e bën të vështirë të përcaktojmë me saktësi se cila prej tyre mund të ketë qenë ndërtuesja apo bamirësja e kësaj shkolle.

Nëse i ndërlidhim të dhënat e gjetura në dosjen e parë, në të cilën ceket bashkëshortja e Tahir Pashës në njëjës, pra si ndërtuese e kësaj shkolle, dhe të dosjes së dytë, ku ceken emrat e të dyja bashkëshorteve – bashkëshortes së madhe zonjës Hatixhe dhe tjetrës zonjës Xhenan, atëherë mund të arrijmë në përfundimin se ndërtuesja e kësaj shkolle ka qenë bashkëshortja e madhe, zonja Hatixhe.

Pas arritjes në konkluzionin se ndërtimi i shkollës fillore në Ostros të Vogël u realizua nga zonja Hatixhe, bashkëshortja e madhe e Tahir Pashës, jemi përpjekur të hulumtojmë më tej rreth vendndodhjes së ndërtesës së kësaj shkolle dhe jetës së zonjës Hatixhe.

Sa i përket vendit të shkollës nuk kemi arritur që të gjejmë ndonjë të dhënë dhe për këtë duhen bërë hulumtime. Kurse në oborrin e xhamisë së Ostrosit të Vogël kemi identifikuar pllakën origjinale të saranhxhës së ujit, në të cilën është shënuar se u ndërtua nga zonja Hatixhe.^[8] Pllaka e saranhxhës ka këtë mbishkrim:

Siç kemi parë edhe nga pllaka origjinale, zonja Hatixhe i përkiste fisit

të Marshiqëve dhe ka qenë nga Ostrosi i Vogël, lagjja e Hardojve. Këto të dhëna e bëjnë akoma më bindës faktin se ndërtimi i shkollës fillore katërvjeçare në Ostros të Vogël është realizuar nga kjo zonjë.

Rreth veprimtarisë së zonjës Hatixhe nuk kemi hasur në të dhëna të publikuara, po kështu edhe për anëtarët e tjerë të familjes, gjë që në të ardhmen nevojiten hulumtime. Zonja Hatixhe vdiq në Stamboll, ku edhe u varros. Këtë fakt e shohim nga disa të dhëna që na jep një dosje e Arkivit Osman e datës 11 shtator 1322 rumi / 24 shtator 1904, në të cilën bëhet fjalë për shlyerjen e shpenzimeve të varrimit të bashkëshortes së Tahir Pashës nga hazine-i hassa (thesar privat i sulltanit), pa iu dhënë emri, në Varrezën e Dergjahit të Jahja Efendiut.^[9]

Por fakti se në këtë dokument nuk ceket emri i bashkëshortes na e vështirëson të përcaktohem saktësisht se cila prej tyre mund të ketë qenë e varrosur në këtë varrezë.

Në Beshiktash, në lagjen Yıldız, aty ku edhe e ka pasur shtëpinë Tahir Pasha, akoma ekziston dhe ruhet varreza me Dergjabin e Jahja Efendiut.^[10] Duke iu referuar këtij dokumenti, i cili bën fjalë për varrimin e bashkëshortes së Tahir Pashës në këtë varrezë, kemi kërkuar se mos ndoshta janë bërë hulumtime për varrezën në fjalë, çka kemi arritur që të sigurojmë një temë magjistrature pranë Universitetit Marmara, të mbrojtur nga zonja Tuba Ruhengiz Dikbiyık.

Në këtë katalog, me numrin 219, është i paraqitur varri me mbishkrim osman i bashkëshortes së Tahir Pashës, zonjës Hatixhe, me datë vdekjeje 14 Rexhep 1322 hixhri/ 11 gusht 1320

rumi/ 24 gusht 1904, si dhe nënës së tij, zonjës Nesli (Naslije).^[11]

[1] Hajrullah Koliqi, po aty, f. 14.

[2] BOA, İ.TAL. 119/29.

[3] BOA, İ.TAL. 234/26.

[4] Fotografinë e pllakës origjinale të saranhxhës na e ka dërguar arsimtari Sabri Kanaqi.

[5] Nga gojëdhënat dhe literatura shohim se ka pasur disa persona me emrin Tahir Pasha. Në të gjitha dokumentet e shfrytëzuara në këtë artikull nga Arkivi Osman i Stambollit ceket detyra e Tahir Pashës si sertyfengi, komandant i gardës së armëve në pallatin e sulltanit, çka jep për të kuptuar se bëhet fjalë për Tahir Pashë Krajanin e famshëm

[6] Shih Arkivi Osman i Shtetit – Stamboll; Ali Bardhi, Müfettiş Davut Boriçi'nin Günlüğünde İşkodra Vilayeti'nde Eğitim 1870-1877, Stamboll, 2009; Hajrullah Koliqi, Historiku i arsimit në Krajë, Prishtinë, 1999; Hamid Alaj, Zhvillimi i shkollave dhe arsimit në trevën e Krajës dhe Shehanit, SHAI "Art Club", Ulqin, 2014; Hajrudin Muja, Kraja, SHAI "Art Club", Ulqin, 2019; Ali Gjeçbritaj, Shkolla në Krajë (1929-2019), 2020.

[7] Për më gjerësisht shih Rexhep Lleshi, Shkolla fillore "Bedri Elezaga 1869-2019", Ulqin, 2019, ff. 49-53.

[8] BOA (Arkivi Osman i Shtetit-Stamboll), MF.MKT, 321/29.

[9] BOA, HH.T, 173/80.

[10] Kjo varrezë i ka fillimet nga gjysma e dytë e shek. XVI dhe në të ka të varrosur personalitete të lartë të shtetit, dijetarë, pjesëtarë të tarikatit, familjarë nga dera e sulltanit dhe pjesëtarë të sarajit të tij. Nga gjysma e dytë e shek. XIX përreth dergjahit kanë filluar të varrosen familjarët e sulltanit. Shih Tuba Ruhengiz Dikbiyık, Yahya Efendi Kabristani Mezar Taşları, Universiteti Marama (temë magjistrature e pabotuar), Stamboll, 2009, fq. 20.

[11] Tuba Ruhengiz Dikbiyık, po aty, fq. 410-413.

(http://ul-info.com)

Naim Drijaj,
Imam - xhamia e Parrucës

KËSHILLA E DIJETARIT...

dhe shmangu nga të paditurit!”²

2. Kujdesu për kursimin në shpenzime. Mos u bëj shpërdorues, sepse kursimi në shpenzime është një e treta e fitimit. Kursimi është begati. Allahu (xh.sh) thotë: “Hani frutat e tyre kurdo që të prodhojnë dhe jepni atë që është detyrë në ditën e vjeljes së tyre! Por mos e teproni, se Allahu nuk i do ata që e teprojnë!”³

“Hani frutat e tyre”, lidhet ngushtë me konsumin vetjak.

“...ditën e vjeljes së frutave jepeni pjesën që është obligim...”, lidhet me atë që u jepet të tjerëve.

“...mos shpërdoroni...”, lidhet ngushtë me kursimin për të ardhmen.

Konsumi i kontrolluar, dhënia e caktuar dhe kursimi për të ardhmen është trekëndëshi që mundëson ekuilibër ekonomik për individin dhe për shoqërinë.

Pejgamberi (a.s.) ka thënë: “Hani, pini, jepni lëmoshë dhe vishuni pa rënë në mendjemadhësi dhe harxhim të tepërt!”⁴

Transmetohet nga Abdullah ibn Amri (r.a), se një ditë Pejgamberi (a.s) kaloi pranë Sa'dit i cili po merrte abdes dhe vuri re se Sa'di po përdorte shumë ujë për të marrë abdes dhe i tha: “Çfarë është ky harxhim i tepërt o Sa'di?” Sa'di e pyeti: “A ka harxhim të tepërt edhe në abdes?” I Dërguari i Allahut (a.s) i dha përgjigje me këto fjalë që do të na ndriçojnë deri në Ditën e Kiametit: “Po, ky është harxhim i tepërt edhe sikur të jesh duke marrë abdes në buzë të një

lumi që rrjedh”⁵.

Të parët tanë kanë thënë: “Miku i njeriut është kursimi, ndërsa armiku i tij është harxhimi i tepërt”.

3. Kujdesu që kur të pyesësh të bësh pyetjen e duhur, sepse kjo është gjysma e diturisë.

Aliu (r.a) një ditë u tha njerëzve: Pyetni çfarë të doni. Ibul-Keva tha: Çfarë është pjesa e zezë e hënës? Tha: Allahu të vraftë, pse nuk pyet për gjëra që të bëjnë dobi në fe? Në një transmetim tjetër thuhet: me trego se çfarë do të thotë: “bartëset e shiut të rëndë (retë)?” Mos të pastë nëna, pyet për të mësuar fenë e jo për fantazi, pyet për gjëra që të interesojnë dhe jo për ato që nuk të interesojnë”⁶.

Dijetarët dhe njerëzit e mençur e kishin traditë që të mos u jepnin përgjigje atyre që pyesnin për gjëra që nuk kishin dobi e as dëm prej tyre, madje edhe i qortonin ata.⁷

E kanë pyetur njërin nga dijetarët:

- Si quhej gruaja e Iblisit? Ai është përgjigjur:

- Nuk kam qenë në atë dasëm.

I Dërguari i Allahut (a.s) ka thënë: “... Allahu i madhëruar urren prej jush tri gjëra; thashethemet, pyetjet e tepërta dhe shpërdorimin e pasurisë.”⁸

Sejjar Ebul-Hakemi ka thënë: “E kanë pyetur Llukmanin e urtë se si e kishte arritur gjithë atë urtësi që kishte?” Ai është përgjigjur: “Duke mos pyetur rreth çështjeve që kam njohuri të mjaftueshme dhe duke mos u përfshirë në ato tema që nuk më interesojnë”⁹.

5. Transmetuar nga Imam Ahmedi.

6. Shiko: “El-Ibane”: 1/418.

7. Po aty: 1/418.

8. Transmetuar nga Buhariu dhe Muslimi.

9. Ibn Ebi Shejbe, Musannef: 13/214-215.

UZBEKISTANI, VENDI QË TASHMË JETON NË EPOKËN POST COVID-19

(Mjeku spanjoll e dëshmon për së gjalli se si vendi i është kthyer normalitetit të plotë pas arritjes së imunitetit të masës)

Dr. Diego Gonzales Rivas është një kirurg spanjoll që këtë javë ka qenë dëshmitar i gjallë se si normaliteti është kthyer në Uzbekistan. Bëhet fjalë për një vend në të cilin banorët nuk mbajnë maska, mblidhen nëpër restaurante dhe organizojnë festa pa rrezik për t'u infektuar.

Në një intervistë për agjencinë spanjolle të lajmeve EFE para se të kthehej në Spanjë, Dr. Gonzales Rivas e përshkruan gjendjen e përjetuar në vendin me 33 milionë banorë si të befasishme, shumë kurioze dhe të çuditshme në të njëjtën kohë.

- E kuptova që këtu nuk ka virus Korona, por ta përjetosh këtë situatë ishte diçka tronditëse dhe m'u deshën dy ditë për t'u përshtatur - rrëfen ai.

Dhe me të vërtetë, ashtu siç edhe rrëfen Dr. Gonzales Rivas qytetarët uzbekë janë të lirë nga virusi Korona për shkak të imunitetit të masës.

- Kam biseduar me kolegët e mi mjekë dhe ata besojnë se arsyeja se përse nuk ka asnjë problem është fakti që niveli i infektivimeve ka arritur deri në 60-70% të popullsisë - thotë Dr. Gonzales Rivas.

Vendi u godit rëndë nga pandemia

Por edhe pse tani ata bëjnë një jetë plotësisht normale, vendi u godit shumë rëndë nga pandemia në periudhën mes marsit dhe prillit të 2020-ës. Situata u bë shumë kritike si për nga numri i të infektuarve ashtu edhe për nga ai i të vdekurve, por që nga shtatori i vitit i të kaluar u arrit imuniteti i masës që vazhdon të jetë prezent edhe tani.

Mjeku spanjoll deklaroi për agjencinë EFE se përvoja e përjetuar ishte marramendëse sepse siç thotë ai: nuk

di që ndonjë vend tjetër ta ketë arritur imunitetin e masës në këtë mënyrë. Njerëzit nuk kanë më infeksione, në spitale nuk pranohen pacientë të ri, pra nuk ka raste infektimi.

Kur e kishte planifikuar vizitën e tij në Uzbekistan, nuk e kishte menduar se do të rridhte gjithçka në këtë formë: e gjithë gjendja ta tërheq shumë vëmendjen dhe ç'është e vërteta ditët e para nuk më besohej, madje e mbaja edhe maskën nga frika, por kolegët e mi mjekë më thonin që ta heq sepse nuk ka nevojë dhe përfundimisht e hoqa.

Kontrollet në aeroport

Një tjetër aspekt kyç për suksesin e vendit sipas kirurgut, janë kontrollet e rrepta para hyrjes në shtet, ngase përveç që duhet të kesh një test PCR me rezultat negativ të kryer nga vendi u nisjes, në aeroport të pret një staf profesional që të kryen edhe një test të ri para se të të lejojnë të hysh përfundimisht në vend. Pas një orë pritjeje të japin rezultatin e testit dhe nëse i njëjti është negativ atëherë të lejohet hyrja.

Pasi vendi e ka arritur imunitetin e masës, autoritetet vendase nuk e kanë prioritet të vetin sigurimin e vaksinës apo planifikimin e shpërndarjes së saj.

- E marr me mend që dikur edhe do ta bëjnë, por për momentin pasi njerëzit kanë boll anti-truptha ata konsiderojnë se popullata është e mbrojtur. - deklaroi kirurgu për mediumin në fjalë.

Burimi: Diario AS - Madrid

Përktheu nga spanjishtja:

Ensar Sinani

* P.S. Në fotografi shihet qyteti i Samarkandit, një nga qytetet më të rëndësishme të Uzbekistanit

RUAJTJA NGA ZULLUMET ËSHTË SISTEM JETE TEK NE NË ISLAM!

Thirrja kuranore për të mos i bërë zullum vetes, e ngarkon muslimanin me përgjegjësinë e madhe të dëshmuarit korrekt me këdo në jetë, duke mos u tërhequr nga nefsi, tekat e inati, për të anuar nga padrejtësia, të cilën, Allahu (xh.sh) ia ndaloi Vetes dhe e bëri haram në mes nesh!

Në këtë logjikë, është i qartë hadithi kudi: “O robët e Mi, Unë ia ndalova Vetes Sime padrejtësinë, edhe në mes jush e bëra haram, prandaj mos i bëni padrejtësi njëri-tjetrit!”, pa përmendur ajete të shumta që qëndrojnë në themel të kësaj thirrjeje hyjnore.

Si në paqe, ashtu edhe në luftë, muslimani është urdhëruar të jetë i ruajtur nga e keqja në sjelljen e tij, i distancuar nga zullumet dhe i prirur drejt të mirës!

Ajeti 36 i sures Et-Teube: “Te Allahu numri i muajve është dymbëdhjetë (sipas hënës), ashtu si është në librin e Allahut prej ditës kur krijoi qiejt dhe tokën. Prej tyre katër janë të shenjtë. Kjo është fe e drejtë. Pra, mos e ngarkoni (me mëkat) veten tuaj në ata (katër muaj). Luftoni të gjithë idhujtarët pa dallim, siç ju luftojnë ata juve pa dallim, e dijeni se Allahu është me ata që ruhen (të këqijave).”, është një thirrje e mrekullueshme hyjnore që na frymëzon drejt fisnikërisë dhe ruajtjes së dinjitetit, duke iu nënshtuar thirrjes së Zotit të gjithësisë!

Si në paqe, ashtu edhe në luftë, muslimani është urdhëruar të jetë i ruajtur nga e keqja në sjelljen e tij, i distancuar nga zullumet dhe i prirur drejt të mirës!

Me pak fjalë, ruajtja nga zullumet është sistem jete tek ne, në Islam!

Imam Muhamed B. Sytari
Myfti i Zonës Shkodër

(Reflektime nga mesazhi i hytbes së xhumasë, mbajtur më 26.2.2021, në xhaminë e Dërgutit)

XHIBUTI OSE REPUBLIKA E XHIBUTIT

Xhibuti, ose zyrtarisht “Republika e Xhibutit”, është një vend afrikan që ndodhet në zonën e quajtur Briri i Afrikës. Në të kaluarën ky vend njihet si Somaliland (Somalia e Francës) dhe pas pavarësisë mori emrin Xhibuti, sipas emrit të qytetit më të madh atje, Xhibutit, që është edhe kryeqyteti i vendit.

Xhibuti kufizohet nga Eritrea në veri, Etiopia në perëndim dhe jugperëndim, Somalia në jug, ndërsa kufiri lindor i vendit laget nga Deti i Kuq, me një vijë bregdetare prej 314 kilometrash të gjatë. Sipërfaqja e vendit shkon afërsisht në 23,200 km², ndërsa numri i popullsisë numërohet të jetë 997.729 banorë (në Shkurt, 2021).

RELIEVI

Pjesën veriore të Xhibutit e dominojnë malet e larta, ndërsa në jug dhe në perëndim gjenden fusha të ulëta shkretinore, të ndërthurura me pllaja. Shkëmbinjtë vullkanikë mbulojnë pjesën më të madhe të vendit. Maja më e lartë ndodhet në malin Musa Ali (2068 metra mbi nivelin e detit), ndërsa pika më e ulët e vendit gjendet në Liqenin Asel (155 metra nën nivelin e detit).

KLIMA

Xhibuti karakterizohet nga një klimë mjaft e nxehtë. Temperatura në muajt e nxehtë arrin deri në 42°C, dhe në muajt e ftohtë, midis tetorit dhe prillit, ka një mesatare prej rreth 31°C. Në mes të verës fryjnë erërat e thata dhe me pluhur,

që vijnë nga shkretëtira e gjendur në brendësi të vendit. Reshjet e shiut atje, janë më të pakta se 125 milimetra në vit, gjë që dobëson prodhimin bujqësor në vend, me përjashtim të tokave pjellore që gjenden përgjatë brigjeve të qytetit Tadxhura, ku rriten perimet dhe pemët frutore.

EKONOMIA

Ekonomia e Xhibutit mbështetet më së shumti në sektorin e shërbimeve, sektor i cili përbën rreth katër të pestat e prodhimit të brendshëm bruto të vendit.

Xhibuti ka pak burime natyrore, përveç kripës, prodhim i cili sjell të ardhura të ulëta. Tokat e thata ofrojnë pak mundësi bujqësore.

Pasuritë minerale janë të pakta, dhe gjithashtu, askund përgjatë bregdetit nuk është zbuluar naftë. Megjithatë, popullsia është më e arsimuar sesa popujt e rajonit, gjithsesi papunësia është e madhe në vend. Avantazhi kryesor i Xhibutit qëndron në vendndodhjen e tij strategjike. Duke u shtrirë në ngushticën Bab El-Mandeb, vendi i vogël afrikan

i Xhibutit shërben si një portë hyrëse për në Kanalin e Suezit, që është edhe një nga rrugët më të ngarkuara të transportit ujor në botë, e cila lidh Evropën, Lindjen e Largët, Bririn e Afrikës dhe Gjirin Persik.

Porti i Xhibutit shërben si një qendër kryesore e furnizimit me karburant dhe e transferimit të mallrave nga një anije në tjetrën. Gjithashtu porti i Xhibutit shërben si porta kryesore tregtare për fqinjin e tij gjigant, Etiopinë, e cila nuk ka dalje në det.

Afërsia e Xhibutit me zonat e qeta në Afrikë dhe Lindjen e Mesme, dhe stabiliteti relativ i tij, e kanë bërë atë një vend të çmuar për bazat e huaja ushtarake, duke i siguruar kështu një fluks të qëndrueshëm të ardhurash nga ato vende të huaja. Ish-fuqia

kolonialiste e Xhibutit, Franca, mban një prani të konsiderueshme ushtarake në Xhibuti. Vendi gjithashtu ka bazën më të madhe ushtarake Amerikane në Afrikë, bazën e parë ushtarake përtej detit të Kinës, dhe bazën e parë ushtarake të Japonisë që nga Lufta e Dytë Botërore.

Për sa i përket industrisë, rolin e saj e luajnë biznese në përmasa të vogla, që operojnë në prodhimin e nënprodukteve të qumështit, ujit mineral dhe kripës. Sektori i industrisë përbën 21% të produktit kombëtar. Prodhimi Bujqësor konsiston në prodhimin e frutave dhe perimeve, që janë produktet më të rëndësishme bujqësore atje. Gjëja e gjallë që rritet në Xhibuti janë delet, dhitë dhe devetë. Të ardhurat nga bujqësia përfaqësojnë rreth 4% të produktit kombëtar.

GJUHA

Në Xhibuti gjenden dy gjuhë zyrtare: Gjuha Arabe dhe ajo Frënge. Megjithatë, gjuha që flitet më gjerësisht në vend është gjuha somaleze, pavarësisht se ajo rrallë shkruhet, dhe as mësohet në shkollë. Përdorimi i gjuhës Afare gjendet kryesisht i kufizuar në zonat Afar, të Xhibutit.

FEJA

Feja Islame përfaqëson 94% të popullsisë së Xhibutit, ndërsa pjesa e mbetur i përket besimit të Krishterë. Shumica e myslimanëve lokalë e identifikojnë veten si muslimanë Sunit, ndjekës të shkollës Sha'fi, siç gjenden edhe një pjesë që u përkasin urdhreve sufiste të shkollave të ndryshme.

Neni 1 i Kushtetutës së Xhibutit, e cilëson Islamin si feja e vetme

shtetërore, dhe neni 11 parashikon barazinë e qytetarëve të të gjitha besimeve, dhe lirinë e praktikës fetare.

HISTORI

Gjetjet arkeologjike tregojnë për lashtësinë e Xhibutit, si zonë e banuar. Sipas historianëve, zona që përbën shtetin e sotëm të Xhibutit, ka qenë e banuar që prej kohërave neolitike. Në antikitet, Xhibuti besohet të ketë qenë pjesë e zonës që egjiptianët e lashtë e quanin Punt, një territor tregtar që shtrihej përgjatë bregut perëndimor të Detin e Kuq, që nga Sudani e në deri në pjesën veriore të Somalisë, përfshirë Eritrean. Duke pasur parasysh afërsinë e tij me Gadishullin Arabik, përmes Gjirit të Adenit, mbase nuk është për t'u habitur që Xhibuti u njoh me Islamin brenda disa viteve nga gjeneza e tij. Xhibuti është administruar nga një seri sulltanatesh.

PAVARËSIA

Në shekullin e 19-të, tregtia dhe konkurrenca midis fuqive evropiane po ushqenin ambiciet e tyre kolonizuese ndaj vendeve të Afrikës, dhe asokohe, territori rreth gjirit të Aden-it përbënte një interes të veçantë për shtetet e huaja. Kështu që, Franca arriti të krijonte pranimë e saj në territorin që më vonë do të bëhej Xhibuti. Në vitet 1884-85, ndërhyrja franceze u zyrtarizua me krijimin e protektorateve të Obok dhe Tadxhuura, zona që më pas u njohën si Somaliland-i Francez. Francezët e zhvendosën kryeqytetin administrativ të këtyre zonave në qytetin Xhibuti, në vitin 1896, dhe në vitin 1898, ata filluan ndërtimin e një hekurudhe atje. Pas përfundimit të Luftës së Dytë Botërore, francezët filluan të zhvillojnë mekanizma të fortë politikë në territor. Në vitin 1957, në Xhibuti u krijua asambleja

KRYEQYTETI, XHIBUTI

XHAMIA HAMOUDI, XHIBUTI

territoriale dhe këshilli ekzekutiv lokal që këshillonte guvernatorin e zgjedhur nga Francezët, zhvillim ky që përfaqësonte një autonomi relativisht të madhe për vendin.

Në vitin 1958, votuesit e Somalilandit Francez zgjedhën të bëhen një territor Francez, dhe për këtë arsye atyre iu dha përfaqësimi në Asamblenë Kombëtare Franceze. Pothuajse një dekadë më vonë, në një referendum të vitit 1967, vendi votoi edhe një herë të mbetej pjesë e Francës, dhe u riemërtua si “Territori i Afarëve dhe Issas”.

Me shpalljen e pavarësisë, në vitin 1977, vendi mori zyrtarisht emrin Republika e Xhibutit. Pas pavarësisë, Hassan Guled Aptidon instaloj një shtet autoritar njëpartiak në vend, dhe vazhdoi të qëndronte si president deri në vitin 1999. Trazirat midis pakicës afare, gjatë viteve 1990, çuan në një luftë civile atje, që përfundoi në vitin 2001, pas një marrëveshje paqeje midis rebelëve Afar dhe qeverisë së mbizotëruar nga El-Aïssa.

Zgjedhjet e para presidenciale shumë-partiake të Xhibutit, në vitin 1999, rezultuan në zgjedhjen e Ismail Omar Guelleh si president, i cili vazhdon të jetë në pushtet akoma dhe sot.

Si hyri Islami në Xhibuti

Në Xhibuti, Islami hyri që në epokat e hershme të thirrjes islame, menjëherë pas hixhretit, përmes tregtarëve arabë. Shumë prej banorëve të Xhibutit janë me origjinë të pastër arabe, të ardhur nga Omani dhe Jemeni, dhe pjesa tjetër janë me origjinë Arabo- Afrikane. Nga fiset më të njohura të arabëve të përhapura në Xhibuti, janë fiset Afri, dhe fisi i njohur El-Aïssa.

Mesxhid El-Kibletejni, me dy mihrahe, në qytetin bregdetar Zeila (në Somalinë ngjitur), daton që nga shekulli i 7-të, dhe është xhamia më e vjetër në rajon. Në fund të shekullit të 9-të, El-Jakubi (një gjeograf dhe historian musliman, i Epokës së Kalifatit Abasid), shkruante se myslimanët jetonin përgjatë bregdetit verior të Somalisë. Ai citonte gjithashtu se sulltanati musliman Adal, e kishte kryeqendrën e tij në qytetin Zeila, duke e ditur që Sulltanati i Adal-it, me selinë e tij Zeila, daton të paktën që nga shekulli i 9-të ose i 10-të.

Përgatiti:
Msc. Arta Ujkaj, teologe

<https://www.worldometers.info>
<https://www.marefa.org>
<https://ar.wikipedia.org>
<https://www.britannica.com>
<https://www.un.int>
<https://www.bbc.com>
<https://www.nationonline.org>
<https://en.wikipedia.org>

Lavdrim Hamja

Imam - xhamia e "Dy Vajzave"

Ibn Mendhuri në fjalorin e gjuhës arabe “Lisanul-Arab” thotë: “Ehlulbejt (familja) janë pjesëtarët e saj dhe familjarët e njeriut janë njerëzit më të veçantë të tij. Ehlulbejt i Pejgamberit (a.s) janë gratë e tij, vajzat dhe dhëndri i tij, Aliu (r.a). Thuhet se ehlulbejt janë: Gratë e Pejgamberit (a.s) dhe burrat të cilët janë familja e tij!”

Ragib Esfahani ka thënë: “Familjarët e njeriut janë ata, të cilët bashkohen me të në prejardhje (gjak), fé apo diçka të ngjashme me to, si punë, shtëpi dhe fëmijë.”

Thuhet, se origjina e fjalës “Al” është “Ehl”, pastaj “h” është shndërruar në “hemze” dhe është bërë “eel”, pastaj është zbutur dhe më pas është kthyer në “Al” etj.

Kështu që, “Al” dhe “Ehl” është e njëjta gjë. Familja e një njeriu janë gratë, pasardhësit dhe të afërmit e ti, siç e tregojnë specialistët e gjuhës arabe.

Allahu i Madhëruar thotë për gruan e Azizit, se ajo i tha burrit të saj: “Cili është ndëshkimi i atij, që kërkon t’i bëjë keq familjes tënde (bi ehlike)?”¹, ka për qëllim veten e saj.

Allahu i Madhëruar thotë për Musain (a.s): “Kur Musai i tha familjes së tij (li ehlihi): Unë pashë një zjarr, e do t’ju sjell ndonjë lajm prej tij...”², dhe familja e tij ishte gruaja e tij që ishte me të.

Për Ibrahimin (a.s) dhe gruan e tij: “Mëshira e Allahut dhe begatitë e Tij qofshin mbi ju, o Ehlulbejt (familje). Me të vërtetë Ai është i Falënderuar, i Lartmadhëruar”^{3,4}

1. Kur’ani, Jusuf: 25.

2. Kur’ani, En-Neml: 7.

3. Kur’ani, Hud: 73.

4. Shih “Lisanul-Arab” të Ibn Mendhurit, 11/28, dhe “Taxhul-Arus min xhevahirul-kamus” të Zubejdiut, 28/41.

EHLULBEJTI, OSE TË AFËRMIT (AKRABATË) E PEJGAMBERIT (A.S)

Ndërkohë, “Ehl” dhe “Al” në Sheriat është sipas katër thënieve të njohura:

THËNIA E PARË: “Al” janë gratë (bashkëshortet) dhe pasardhësit:

Për këtë gjë janë argumentuar me ajetin e dëlirësisë, i cili përmend gratë e Pejgamberit (a.s), siç thotë Allahu i Madhëruar: “O gratë e Pejgamberit, ju nuk jeni si çdokush prej grave (të tjera). Nëse jeni të përkushtuara, atëherë mos u flisni burrave të huaj, e kështu të lakmojë ai, i cili ka sëmundje në zemrën e tij, dhe thoni fjalë të duhura. Qëndroni në shtëpitë tuaja dhe mos u zbuloni si në zbulimin e injorancës së parë; e faleni namazin, jepeni zekatin dhe binduni Allahut dhe të Dërguarit të Tij. Me të vërtetë Allahu dëshiron t’ju largojë prej jush të keqen, o *Ehlulbejt*, dhe t’ju dëlirësojë plotësisht. Përkujtoni çfarë ju lexohet në shtëpitë tuaja prej ajeteve të Allahut dhe urtësisë (traditës profetike). Me të vërtetë Allahu është i Butë, i Gjithëditur”⁵.

5. Kur’ani, El-Ahzab: 32-34

AJETET NË FILLIM FLASIN PËR GRATË E PEJGAMBERIT (A.S) DHE KËSHTU EDHE NË FUND TË TYRE FLASIN PËR GRATË E PEJGAMBERIT (A.S). NË MES TË KËTIJ AJETI THUHET: “ME TË VËRTETË ALLAHU DËSHIRON T’JU LARGOJË PREJ JUSH TË KEQEN, O EHLULBEJT, DHE T’JU DËLIRËSOJË PLOTËSISHT”, DHE KËTU NUK KA VEND AS FJALË PËR NDËRHYRJE, SE “AL” APO “EHL” (FAMILJA) KËTU ËSHTË DIKUSH TJETËR, PËRVEÇ GRAVE TË PEJGAMBERIT (A.S), SEPSE NJË GJË E TILLË E KUNDËRSHTON KONTEKSTIN E AJETIT...

Ajetet në fillim flasin për gratë e Pejgamberit (a.s) dhe kështu edhe në fund të tyre flasin për gratë e Pejgamberit (a.s). Në mes të këtij ajeti thuhet: “Me të vërtetë Allahu dëshiron t’ju largojë prej jush të keqen, o *Ehlulbejt*, dhe t’ju dëlirësojë plotësisht”, dhe këtu nuk ka

vend as fjalë për ndërhyrje, se “Al” apo “Ehl” (familja) këtu është dikush tjetër, përveç grave të Pejgamberit (a.s), sepse një gjë e tillë e kundërshton kontekstin e ajetit, siç duket qartas, ku ajeti fillon me gratë dhe mbyllet me fjalët për gratë.

Ndërsa thënia e atyre që thonë: Përse ka kaluar nga “nuni” i shumësit të gjinisë femërore për tek “mimi” i shumësit të gjinisë mashkullore? Ku, në fillim të ajetit thotë: “*Ja nisaen-nebij lestunne*” (O gratë e Pejgamberit, ju nuk jeni...), pastaj thotë: “*Ve karne fi bujutikunne*” (Qëndroni në shtëpitë tuaja...), pastaj përsëri thotë: “*Vedhkurne*” (Përkujtoni...), dhe në fund thotë: “*Ve resulihi. Innema juridull-lahu li judhhibe ankum...*” (të Dërguarit të Tij. Me të vërtetë Allahu dëshiron t’ju largojë prej jush), dhe nuk ka thënë “ankunne” (prej jush, në gjininë femërore)? Përgjigja është se, urdhrat në fillim kanë qenë vetëm për gratë, pastaj ka ardhur “mimi” i shumësit (të gjinisë mashkullore) për shkak të bashkimit të një burri me gratë, e ai është Pejgamberi (a.s) dhe ai është Zotëria i shtëpisë (a.s). E, kur hyn një burrë në grupin e grave, atëherë “nuni” i gjinisë femërore shndërrohet në “mim” të shumësit të gjinisë mashkullore. Kjo është qartësisht e njohur në gjuhë, dhe për këtë arsye ka thënë menjëherë pas kësaj: “Përkujtoni çfarë ju lexohet në shtëpitë tuaja prej ajeteve të Allahut dhe urtësisë (traditës profetike)”⁶.

Argumenti i dytë është “teshehudi” (leximi gjatë ndjenjës ulur në namaz). Ne themi në teshehud: *Allahumme sal’li ala Muhammedin ve ala ali Muhammed*. Në disa forma të tjera të teshehudit, tek Imam Muslimi në librin e Saktë të tij⁷, shpjegohet domethënia e “al” duke thënë: “*Allahumme sal’li ala Muhammedin ve ala ezvaxhihi dhe dhurr’rijetihi* (O Allahu im, bjer salavat përmbi Muhammedin dhe gratë e pasardhësit e tij). Kjo formë është shpjegim i fjalës: *Allahumme sal’li ala Muhammedin ve ala ali Muhammed* (O Allahu im, bjer salavat përmbi Muhammedin dhe përmbi familjen e Muhammedit), është fshirë “al” (familja) dhe në vend të saj kanë ardhur gratë dhe pasardhësit.

6. Shih këtë formë dhe forma të tjera në: Ruhul-meani të Alusit, 22/13.

7. Sahihul-Muslim: 408.

I DËRQUARI I ALLAHUT (A.S) THIRRI HASANIN DHE HUSEJNIN DHE SECILIN PREJ TYRE E ULË NË KOFSHËN E TIJ. AFROI FATIMEN AFËR TIJ DHE SË BASHKU ME TË, EDHE BURRIN E SAJ (ALIUN), PASTAJ I MBËSHTOILLI ME RROBË, NDËRKOHË QË UNË ISHA I SPOSTUAR DHE THA: “ME TË VËRTETË ALLAHU DËSHIRON T’JU LARGOJË PREJ JUSH TË KEQEN, O EHLULBEJT, DHE T’JU DËLIRËSOJË PLOTËSISHT”, O ZOTI IM, KËTA JANË FAMILJA IME MË E MERITUESHME. VATHILE THOTË: I THASHË: O I DËRQUAR I ALLAHUT, EDHE UNË JAM PREJ FAMILJES (EHLIBEJTIT) TËND? THA: “EDHE TI JE PREJ FAMILJES (EHLIBEJTIT) SIME!”. VATHILE (R.A) THA: KJO ISHTE QJËJA MË E VLEFISHME QË KAM SHPRESUAR!

Gjithashtu, është transmetuar nga Aisheja (r.a), se ka thënë: “Kurrë nuk është ngopur “al” (familja) e të Dërguarit të Allahut (a.s) me bukë gruri”⁸, sikurse ka thënë: “Kurrë nuk është ngopur “al” (familja) e të Dërguarit të Allahut (a.s)...”, ka për qëllim veten e saj dhe gratë e Pejgamberit (a.s), në përgjithësi.

THËNIA E DYTË: “Al”, janë ata, të cilëve u është bërë haram (e ndaluar) zekati.

Ata, të cilëve u është ndaluar zekati, ka dy thënie:

Ata, të cilëve u është ndaluar zekati janë: *Fisi Hashim* dhe *fisi Muttalib*:

Kjo, sepse prejardhja e Pejgamberit (a.s) shkon deri te Hashim-i, e ai është Muhammed ibn Abdullah ibn Abdulmuttalib ibn Hashim. Muttal’libi është vëllai i Hashim-it dhe ai është xhaxhai i Abdulmuttalib-it, gjyshi i Pejgamberit (a.s).

Madje, Abdulmuttalib-in e kanë quajtur sipas xhaxhait të tij, kjo sepse emri i tij është Shejbe El-Hamd, por ai është rritur tek dajat e tij, Benu Nexhar nga banorët e Medinës. Për këtë arsye, atyre u thuhet dajat e Pejgamberit (a.s). Hashimi vdiq dhe ndërkohë djali i tij, Shejbe ishte tek dajat e tij. Atëkohë, xhaxhai i tij, Muttalib ibn Abdumenaft erdhi dhe e mori fshehurazi, e shkoi me të në Mekë. Kur njerëzit e panë Muttalibin dhe pas tij Shejbe El-Hamd, e pyetën: Kush është ky?

Ai tha: Skllavi im. Pastaj, erdhën dhe e uruan për të, e filluan ta thërrasin për këtë arsye Abdulmuttalib (Skllavi i Muttalibit)⁹.

Ata që e mbështesin këtë mendim, mbështeten tek hadithi, që e transmeton Imam Buhariu në Librin e Saktë të tij¹⁰, nga hadithi i Xhabir ibn Mutim (r.a), se

8. Buhariu: 5107 dhe Muslimi: 2970.

9. Shih: Es-Sirretu En-Nebeviye, të Ibn Hisham-it, 1/185.

10. Libri El-Khumus, kapitulli: Ed-Delil ala ennel-khumus lil-imam ve ennehu ju’ti ba’da ekribaihi dune ba’d, nr. 2971.

ai ka thënë: Unë dhe Othman ibn Affani shkuam tek i Dërguari i Allahut (a.s) dhe i thamë: O i Dërguar i Allahut, u ke dhënë Benu Muttalibit dhe na ke lënë ne, ndërkohë që ne jemi në të njëjtën gradë? I Dërguari i Allahut (a.s) tha: “Benu Muttalibi dhe Benu Hashimi janë e njëjta gjë!”

ATA, TË CILËVE IU ËSHTË NDALUAR ZEKATI JANË VETËM BENU HASHIM:

Argument, se këta janë Ehlulbejt i Pejgamberit (a.s) është hadithi i Zejd ibn Erkam (r.a), i cili transmeton nga Pejgamberi (a.s), se ai ka thënë: “Ju kujtoj Allahun në Ehlulbejtin tim, ju kujtoj Allahun në Ehlulbejtin tim, ju kujtoj Allahun në Ehlulbejtin tim”. Dikush e pyeti Zejdin: Kush janë Ehlulbejt i tij? tha: Ehlulbejt i tij janë ata, të cilët e kanë të ndaluar sadakanë (marrjen e saj). Ata janë familja e Aliut, familja e Akilit, familja e Abasit dhe familja e Xhaferit. Ai numëroi këta të katërt, pra të afërmit e Pejgamberit (a.s).¹¹

Gjithashtu, janë argumentuar me hadithin e Abdulmuttalib ibn Rebia dhe Fadl ibn Abas, se ata të dy kanë shkuar te Pejgamberi (a.s) dhe i kanë kërkuar t’i vendosë në shërbim të sadakasë, në mënyrë që të fitojnë shpërblim, domethënë shpërblim material, sepse prej grupeve të cilët përfitojnë nga zekati janë edhe: “Punëtorët që mbledhin atë (zekatin)”¹². Fadl ibn Abas dhe Abdulmuttalib ibn Rebia kërkuar të jenë prej punëtorëve të mbledhjes së zekatit, por Pejgamberi (a.s) u tha atyre të dyve, se ai (zekati, sadakaja) nuk është e lejuar për Muhammedin dhe Ehlulbejtin (familjen) e Muhammedit! E, kështu i ndaloi ndaj kësaj gjëje.¹³

Kjo gjë tregon se, Fadl ibn Abas ibn Abdulmuttalib dhe Abdulmuttal’lib ibn Rebia ibnul-Harith ibn Abdulmuttalib

11. Transmetuar nga Muslimi në Librin e Saktë të tij, (2408).

12. Kur’ani, Et-Teube: 60.

13. Transmetuar nga Muslimi në Librin e Saktë të tij, (1072).

nuk u lejohet marrja e zekatit, sepse ata të dy janë prej Ehlulbejt të Pejgamberit (a.s).

THËNIA E TRETË: Ehlulbejt i Pejgamberit (a.s) janë i gjithë ymeti, që i është përgjigjur (i ka besuar atij):

Do të thotë, se çdo mysliman është prej Ehlulbejt të Pejgamberit (a.s), pra prej pasuesve të tij. Sepse, familja e një njeriu janë pasuesit e tij, e çdokush që e pason një njeri, ai bëhet prej familjes së tij.

Siç ka thënë Allahu i Madhëruar: “Futeni familjen e Faraonit në ndëshkimin më të ashpër”¹⁴, pra Faraonin dhe ata që e kanë pasuar atë në fenë dhe idetë e tij, Allahu na ruajt!

Veçanërisht për këtë çështje janë argumentuar me atë që ka transmetuar Bejhakiu¹⁵ nga Vathile ibnul-Eska El-Lejthiu, se ka thënë: Shkova për të kërkuar Aliun (r.a) dhe nuk e gjeta. Fatimja (r.a) tha: Ka shkuar për të marrë të Dërguarin e Allahut (a.s), prandaj ulu e rri. Thotë: Erdhi me të i Dërguari i Allahut (a.s) dhe të dy hynë, e së bashku me ta, hyra edhe unë. I Dërguari i Allahut (a.s) thirri Hasanin dhe Husejnin dhe secilin prej tyre e uli në prehrin e tij. Afroi Fatimen afër tij dhe së bashku me të, edhe burrin e saj (Aliun), pastaj i mbështolli me një rrobë, ndërkohë që unë isha i spostuar dhe tha: “Me të vërtetë Allahu dëshiron t’ju largojë prej jush të keqen, o Ehlulbejt, dhe t’ju dëlirësojë plotësisht”, O Zoti im, këta janë Familja ime më e meritueshme. Vathile thotë: I thashë: O i Dërguar i Allahut, edhe unë jam prej Familjes

14. Kur’ani, Gafir: 46.

15. Es-Sunen El-Kubra, 2/152 dhe e ka saktësuar, por e ka konsideruar të veçantë për Vathilen (r.a) duke thënë: Ky është zinxhir i saktë dhe i veçantë për Vathilen në këtë gjë, më shumë se sa përgjithsimi për mbarë ymetin. Sikur ai e ka bërë Vathilen në pozitën e Familjes, në përngjasim me atë që e meriton këtë pozitë, e jo në të vërtetë; Allahu e di më së miri. Hafidh ibnul-Kajjim e ka vlerësuar këtë zinxhir si të “mirë” (xhejjid). Shih: Xhelaul-Efham, 220, etj.

(Ehlibejtit) tënd? Tha: “Edhe ti je prej Familjes (Ehlibejtit) simel”. Vathile (r.a) tha: *Kjo ishte gjëja më e vlefshme që kam shpresuar!*

THËNIA E KATËRT: Ehlibejti është Aliu, Fatimja, Hasani, Husejni dhe pasardhësit e tyre, e askush tjetër:

Janë argumentuar me hadithin e pelerinës (xhybes - kisa’), që thotë, se Pejgamberi (a.s), siç e transmeton Aisheja (r.a): “Ali ibn Ebi Talib (r.a) hyri tek ai (Pejgamberi a.s) dhe e futi nën pelerinën (xhyben) e tij, pastaj erdhi Fatimja dhe e futi edhe atë. Pastaj, erdhi Hasani dhe e futi edhe atë, pastaj erdhi Husejni dhe e futi edhe atë, pastaj i mbuloi të gjithë dhe lexoi: “Me të vërtetë Allahu dëshiron t’ju largojë prej jush të keqen, o Ehlibejt, dhe t’ju dëlirësojë plotësisht¹⁶”.¹⁷ Ky hadith tregon, se këta janë Ehlibejti i Pejgamberit (a.s).

Gjithashtu janë argumentuar edhe me ajetin e “takimit me kundërshtarët (jomuslimanët)”, ku Allahu i Madhëruar thotë: “Kush të polemizon për të, pasi që të ka ardhur dija, atëherë thuaj: Ejani, të thërrasim fëmijët tanë dhe fëmijët tuaj, gratë tona dhe gratë tuaja, veten tonë dhe veten tuaj, pastaj të rrimë të gjithë bashkë dhe ta bëjmë mallkimin e Allahut ndaj gënjeshtarëve”¹⁸. Pejgamberi (a.s) thirri Aliun, Fatimen, Hasanin dhe Husejnin dhe tha: “O Zoti im, këta janë Ehlibejti (Familja) ime”.¹⁹

E sakta nga gjithë këto thënie është, se Familja e Pejgamberit (a.s) janë ata, të cilëve u është ndaluar (bërë haram) sadakaja. Dhe, e sakta është se, ata të cilëve u është ndaluar sadakaja, ata janë vetëm Benu Hashim. Ndërsa, Benu Muttalib, e sakta është se atyre nuk u është ndaluar (bërë haram) zekati. Allahu e di më së miri²⁰. Ndërkohë, gratë e Pejgamberit (a.s) janë prej Ehlibejtit me pasim, jo me origjinë, kjo sepse ata përpara se të martohen me Pejgamberin (a.s), nuk kanë qenë prej Ehlibejtit.

Ehlibejti (Familja e Pejgamberit a.s) dhe të afërmit kanë një vend dhe pozitë të lartë në mendjet dhe zemrat e pjesëtarëve të Islamit (myslimanëve). Madhështia dhe nderimi i tyre për ta është në një shkallë, që nuk mund të fshihet dhe as të injorohet. Prej shembujve të tillë janë edhe këta:

Fjala e Ebu Bekrit (r.a): “Nderojeni

Ehlibejti (Familja) e Pejgamberit (a.s) dhe të afërmit kanë një vend dhe pozitë të lartë në mendjet dhe në zemrat e pjesëtarëve të Islamit (myslimanëve). Madhështia dhe nderimi i tyre për ta është në një shkallë, që nuk mund të fshihet dhe as të injorohet.

Muhammedin, duke respektuar Ehlibejtin (Familjen) e tij”.²¹ Gjithashtu, ai ka thënë: “Pasha Atë, që shpirti im është në dorën e Tij, të afërmit (akrabatë) e të Dërguarit të Allahut (a.s) janë më të dashur për mua, se sa të afërmit (akrabatë) e mi”!²²

Një ditë, Zejd ibn Thabit hipi në devenë e tij dhe Ibn Abasi e mori për duzinash. Zejdi i tha: Largoju prej saj, o djali i xhaxhait të të Dërguarit të Allahut (a.s).

Ai ia ktheu: “Kështu na ka urdhëruar të sillemi me dijetarët dhe njerëzit e moshuar tanë”! Atëherë, Zejdi i tha: Ma jep dorën. Ai ia shtriu dorën dhe ai e puthi atë, e tha: “Kështu na ka urdhëruar të veprojmë me Ehlibejtin (Familjen) e tij, Pejgamberi ynë (a.s)”.²³

Nga Imam Maliku është transmetuar, se kur e torturoi Mensuri, të pranishmit kanë dëshmuar, se ai ia bëri hallall atij që e torturoi (qëlloi), duke e argumentuar këtë gjë me thënien e tij: Pata frikë se mos vdisja dje dhe do ta takoja Pejgamberin (a.s), e do të turpërohesha, që dikush prej Ehlibejtit (Familjes) të tij të hynte në zjarr për shkakun tim”!²⁴

Tregohet, se Harun Reshidi shkoi te varri i Pejgamberit (a.s) dhe së bashku me të ishte edhe Musa ibn Xhafer ibn Muhamed ibn Ali ibn Husejn ibn Ali ibn Ebi Talib (r.a). Harun Reshidi iu afrua varrit të Pejgamberit (a.s) dhe duke u krenuar përpara njerëzve tha: “*Es-Selamu alejke, o djali i xhaxhait!*” Sepse, ai është prej pasardhësve të Abas ibn Abdulmuttalib. U afrua Musa ibn Xhafer dhe tha: “*Es-Selam alejke, o babai im!*”

21. Transmetuar nga Buhariu, 3509.

22. Transmetuar nga Buhariu, 3508.

23. Paragrafin e parë e ka transmetuar Hakimi në Mustedrekun e tij, 3/478, ndërsa të plotë, në rrugë të tjera e ka transmetuar Ed-Dinuriu në El-Muxhalese, 4/146.

24. Tertibul-Medarik, 1/75.

Harun Reshidi u soll nga ai dhe i tha: Kjo, pasha Allahun, është me të vërtetë krenari, o Ebul-Hasen!²⁵

Sikur të vazhdonim, të ndiqnim historitë e tyre dhe të sillnim të dhëna, që tregojnë për atë, se çfarë mbajnë në kraharor dhe çfarë përfshijnë zemrat e tyre prej madhërimit dhe nderimit të legjitimuar për Ehlibejtin (Familjen) e Pejgamberit (a.s), patjetër që do të ishim zgjatur shumë më tepër. Por, qëllimi ishte të tregonim shkurtimisht, se armiqësia e fabrikuar mes sahabeve të Pejgamberit (a.s) dhe të afërmeve (akrabave) të tij është *pretendim*, që e përgënjeshtrojnë bazat e fesë dhe të vërtetat historike! Sepse, nuk mund të përfytyrohet, se ata, të cilët ishin razi (të kënaqur) se Allahun e kanë Zot, Islamin e kanë fë dhe Zotërinë e gjitha krijesave, Muhammedin (a.s) e kanë Profet dhe të Dërguar, të ketë në zemrat e tyre urrejtje për të afërmit (akrabatë) e Pejgamberit të tyre (a.s) dhe Ehlibejtin (Familjen) e tij të mirë e të dëlirë. Nuk ka vend në Islam, ai person, që ka një gjendje të tillë (urrejtjeje)!

Ashtu siç, edhe ai që mediton me syrin e ndërgjegjes, në historinë islame, do të gjejë krejtësisht qartë shkallën e dashurisë së vërtetë të myslimanëve, të parët dhe të fundit, për Ehlibejtin (Familjen) e Pejgamberit (a.s).

Cilado thënie, prej thënieve në këtë kontekst, është më e mundshme në qartësimin e qëllimit se kush janë Ehlibejti (Familja) e Pejgamberit (a.s), ato të gjitha bashkohen në atë, se Ehlibejti dhe Al (Familja) e Mustafasë (a.s) janë sahabët e parë dhe më të hershmit e tyre.

Gjithatthu, nuk ka aspak dyshim, se Prijësi i besimtarëve, Ali ibn Ebi Talib, Zonja e grave të botëve, Fatime Zahra dhe dy Imamët dëshmorë, Hasani dhe Husejni, ata janë më të mirët e Ehlibejtit dhe të parët që hynë në *Ehlibejt*.

Madje, ata janë pika përbashkuese e të gjitha këtyre thënieve, dhe njëkohësisht pika përbashkuese mes të gjitha grupacioneve islame. Kështu që, kënaqësia e Allahut qoftë mbi ta veçanërisht, dhe për mbi të gjithë sahabët dhe të afërmit e tij (a.s).

(Shkëputur nga libri “*Men bushshire bil-xhnneti min gajri el-ashreti*”, me autor Dr. Muhamed ibn Alij ibn Salih El-Gamidi)

25. Tarikh El-Bagdad, 13/31.

Ministria Saudite e shëndetësisë njoftoi të martën se vaksinimi kundër virusit korona do të jetë kushti kryesor për haxhillëkun e këtij viti.

Ministri i Shëndetësisë, Tawfig al-Rabiah, pas takimit me zyrtarët e Ministrisë ka thënë se kushdo që dëshiron të kryejë haxhillëkun, është i detyruar të vaksinohet kundër COVID-19 si një kusht parësor për pjesëmarrje në pelegrinazhin që realizohet në Mekë.

Ministri Al Rabiah gjithashtu urdhëroi departamentet përkatëse të përgatisin me kohë pikat e kontrollit të jashtëm dhe personelin mjekësor të cilët do të angazhohen gjatë pelegrinazhit në Mekë dhe Medinë.

ARABIA SAUDITE: VAKSINIMI ANTI COVID-19 KUSHT PËR HAXHILLËKUN

Ai gjithashtu kërkoi formimin e një komisioni COVID-19 që do të analizojë situatën dhe do të japë rekomandime dhe urdhra në lidhje me haxhin.

PARLAMENTI KANADEZ MIRATON LIGJIN, TRAJTIMI I MYSLIMANËVE UJGURË NË KINË, GJENOCID

Parlamenti kanadez ka miratuar një ligj që e konsideron trajtimin e Ujgurëve nga Kina si gjenocid.

“Aktualisht, një gjenocidi po kryhet kundër ujgurëve dhe muslimanëve të tjerë turq,” lexon propozimi, i cili u miratua nga parlamenti kanadez me 266 vota pro dhe asnjë kundër.

Parlamenti mbështeti gjithashtu një propozim për të lobuar në Komitetin Olimpik që të zhvendosë Lojërat Olimpikë 2022 nga Kina nëse ky vend nuk ndalon gjenocidin,

I gjithë kabineti i kryeministrit Justin Trudeau me 35 ministra abstenoj nga votimi mbi propozimin e Partisë Konservatore. Sidoqoftë, asnjë liberal nuk votoi kundër propozimit.

“Kanadaja sigurisht nuk po e injoron gjendjen e ujgurëve,” tha ministri i Financave Marc Garneau.

“Ne jemi të shqetësuar seriozisht,” tha ai të martën, duke shtuar se ata ia kishin bërë këtë të qartë qeverisë kineze revoltën e tyre.

Raportet e para të keqtrajtimeve u shfaqën në 2017 dhe që nga ajo kohë, rreth i milion ujgurë janë vendosur në më shumë se 400 kampe përqendrimi.

Kombet e Bashkuara dhe media të ndryshme raportuan për krimet, duke thënë se ujgurët e pakicave ishin të ekspozuar ndaj dhunës seksuale, sterilizimit të detyruar, rracheve dhe abuzimeve të tjera në kampe.

Rreth 10 milion ujgurë banojnë në provincën Xinjiang.

Në një konferencë shtypi të thirrur nga konservatorët të hënën në mëngjes para votimit, një grua ujgure e cila ishte punësuar për të dhënë mësim kinezisht në një nga kampe në 2017 tha se ishte dëshmitare e abuzimit të dorës së parë – kërcënim, përdhunim dhe abuzime të tjera.

Provinca autonome Xinjiang është provinca më e madhe kineze me një popullsi kryesisht muslimane të përbërë nga anëtarë të komunitetit turk ujgur dhe kazakë etnikë.

Organizatave të drejtave të njeriut janë përpjekur për ca kohë t’i tregojnë komunitetit ndërkombëtar problemin e komunitetit Ujgur në Xinjiang, ku miliona njerëz janë burgosur në “kampe transformimi”.

Organizata ndërkombëtare Human Rights Watch (HRW) gjithashtu deklaroi në një raport të mëparshëm se shumë njerëz në Xinjiang kanë përfunduar në paraburgim në të ashtuquajturat qendra të edukimit politik në dy vitet e fundit dhe se këta janë njerëz që konsideroheshin të rrezikshëm nga autoritetet.

Bashkimi Evropian shprehu shqetësim për ekzistencën e këtyre qendrave dhe ua bëri të qartë këtë zyrtarëve kinezë në një takim të Dialogut për të Drejtat e Njeriut.

Pekini zyrtar mohon ekzistencën e kampeve të tilla në Xinjiang dhe Ministria e Punëve të Jashtme kineze pretendon se këto janë qendra që përdoren ekskluzivisht për arsimin profesional.

(islamgjakova.net)

MYFTIU VIZITOI KRYETARIN E SHOQATËS “ISTANBUL”

Ditën e enjte, më 4 shkurt 2021, Myftiu i Shkodrës, Imam Muhamed B. Sytari, takoi kryetarin e Shoqatës “Istanbul”, z. Ridvan Seferaj.

Gjatë takimit, Myftiu falënderoi kontributet e Shoqatës “Istanbul”, sidomos për mbështetjen e Medresesë “Haxhi Sheh Shamia” me dy degët e saj, si dhe projektet e tjera bamirëse në shërbim të komunitetit.

U diskutua rreth bashkëpunimit të mëtejshëm dhe domosdoshmërisë së koordinimit të përpjekjeve të përbashkëta në shërbim të vlerave islame në Shkodër e përtej saj.

Pasditën e të martës, më 9 shkurt 2021, Myftinia Shkodër me mbështetjen e fondacionit “Mirënjohja” dhe Shtetit të Kuvajtit organizuan shpërndarjen e 50 pakove me ushqime dhe nga dy batanije për banorët e fshatit Rrushkull, të Njësisë Administrative Dajç, të prekur nga përmbytjet e fundit në zonën e NënShkodrës.

Përfaqësuesi i Myftinisë Shkodër, teologu Arben Halluni para medieëve tha se: “Duke marrë shkas nga kjo fatkeqësi natyrore, Myftinia Shkodër së bashku me partnerët e saja u solidarizuan përmes këtij akti human dhe bamirës për t’iu gjendur afër dhe ndihmuar banorët e kësaj zone si dhe për tua lehtësuar hallin e tyre social dhe ekonomik. Sikurse, ky solidaritet është edhe për të ngjallur tek ata shpresën se nuk janë vetëm dhe të braktisur në këto ditë të vështira

MYFTIU PRITI ARQIPESHKVIN E ZONËS SHKODËR-PULT, MONS. ANGELO MASSAFRA

Ditën e shtunë, më 6 shkurt 2021, Myftiu i Shkodrës, Imam Muhamed B. Sytari, priti në një takim miqësor me Arqipeshkvin e Zonës Shkodër-Pult, mons. Angjelo Massafra.

Nga profili i tij në facebook, Myftiu shkruan: “Pata kënaqësinë të konsumoj kafënë e mëngjesit sot, në zyrën time, bashkë me Arqipeshkvin e Zonës Shkodër-Pult, mons. Angjelo Massafra, me të cilin ndamë mendime dhe ide të dobishme rreth bashkëpunimit në mesin e komuniteteve fetare, si një shtyllë e rëndësishme e identitetit fetar e kombëtar.

Pranova me kënaqësi Letrën Enciklike

të Papa Françeskut, mbi vëllazërinë dhe miqësinë shoqërore, sikurse kujtuam kontributet e mëdha të dijetarëve të shquar, si: Shejkh Ahmed Keftaro, Shejkh Ahmed Et-Tajjib (Shejkhul-Ezher), por edhe të hoxhallarëve dhe priftërinjve të nderuar shkodranë e shqiptarë, që ishin dhe mbetën flamurtarë të përhapjes së frymës së harmonisë dhe mirëkuptimit në mesin e besimeve dhe pasuesve të tyre.

Ishim në një mendje për organizimin e aktiviteteve të përbashkëta, që promovojnë frymën e harmonisë fetare e vëllazërisë njerëzore në mesin e besimtarëve.”

MYFTINIA SHKODËR DHE FONDACIONI “MIRËNJOHJA” NDIHMJOJNË BANORËT E RRUSHKULLIT

përmbytjesh”.

Gjithashtu teologu Halluni, duke falënderuar fondacionin “Mirënjohja” dhe Shtetin e Kuvajtit u bëri thirrje të gjithë institucioneve, individëve dhe

vullnetmirëve që të afrohen me ndihma dhe kontribute për këto banorë, të cilët siç edhe u shprehën, deri tani nuk kanë marrë asnjë lloj ndihme nga institucionet përgjegjëse”.

MYFTIU: MEDRESEJA E SHKODRËS, QË 30 VJET RREZATON SHPIRT E VLERA...

Ditën e martë, më 9 shkurt 2021, Myftiu i Shkodrës, Imam Muhamed B. Sytari takoi drejtorin e Medresesë së Shkodrës, “Haxhi Sheh Shamia”, z. Kujtim Dervishi, me të cilin zhvilloi një bashkëbisedim rreth aktivitetit të këtij institucioni me vlerë për qytetin dhe mbarë trojet shqiptare.

Në profilin e tij në facebook, Imam Muhamed B. Sytari shkruan:

“Pata kënaqësi të nis ditën me një bashkëbisedim me vlerë e plot larmi kujtimesh, mendimesh e sfidash për t’u kaluar me mbarësinë e Zotit, me të

nderuarin, z. Kujtim Dervishi, drejtor i Medresesë “Haxhi Sheh Shamia”.

Situata aktuale në kushtet e pandemisë, procesi mësimor dhe ai edukativ, e sotmja e Medresesë sonë, përgjegjësi e edukimit të brezave, si një amanet i shenjtë i familjeve shkodrane, por jo vetëm, e mbushën kohën dhe i dhanë begati asaj!

Lutjet më të mira për Medresenë e Shkodrës, që në 30 vjetorin e saj, rrezaton më së miri atë shpirt të madh të përkushtimit dhe bashkëpunimit të sa e sa burrave të urtë dhe grave edukatore, për të mbërritur në këtë cak zhvillimi!”

MYFTINIA SHKODËR DHE FONDACIONI “MIRËNJOHJA” NDIHMJOJNË BANORËT E ZONËS SË ANA E MALIT

Pasditën e të hënës, më 15 shkurt 2021, Myftinia Shkodër me mbështetjen e fondacionit “Mirënjohja” dhe bamirësve nga Shteti i Kuvajtit, organizoi shpërndarjen e radhës të 70 pakove me ushqime dhe me nga dy batanije për banorët e fshatrave Goricë, Muriqan, Velinaj, Alimetaj dhe Oblikë, Njësia Administrative Ana e Malit, të

prekur nga përmbytjet e fundit në zonën e NënShkodrës.

Përfaqësuesi i Myftinisë Shkodër, teologu Arben Halluni para banorëve të zonës Goricë tha se këto ndihma që shpërndahen sot, për familjet e prekura nga vështirësitë e përmbytjes së ditëve të fundit, kanë për qëllim të lehtësojnë sadopak këtë situatë të vështirë për

MYFTIU DHA MESAZHIN ME RASTIN E TRE MUAJVE TË MIRË 1442

Nga minberi i xhamisë së fshatit Bardhaj, Myftiu i Shkodrës, Imam Muhamed B. Sytari, iu drejtua besimtarëve me një mesazh, me rastin e fillimit të Tre Muajve të Mirë: Rexheb, Shaban dhe Ramazan 1442/2021.

Myftiu lajmëroi se dita e shtunë, më 13 shkurt 2021 përkon me ditën e parë të muajit të shenjtë Rexheb 1442, ku theksoi se në këtë atmosferë, është detyrë e besimtarëve muslimanë që ta presin këtë mirësi me istigfare, sadeka, lutje e llogari të veprave personale.

“Fillimi i Tre Muajve të Mirë është mundësi e madhe për të përmirësuar marrëdhënien me Zotin e gjithësisë, shtimin e dhikreve, agjërimeve nafle, sadekasë, përkrahjen e nevojtarëve, etj.

Është një mundësi e mrekullueshme për rregullimin e marrëdhënieve familjare, farefisnore dhe ato shoqërore, duke mos hezituar për të rregulluar çfarë është prishur më parë!

Para Islamit, në Muajt e Shenjtë, prej të cilëve është edhe muaji Rexheb, idhujtarët ndalonin edhe luftërat në mes vete. Koha është që besimtarët në këtë periudhë të kontrollojnë gjuhët, të ndalojnë të keqen në mes tyre, të distancohen nga gibeti e thashethemet, të rregullojnë njetin e të pastrojnë zemrën nga sëmundjet e saj.” – tha, ndër të tjera, Myftiu.

banorët e prekur nga kjo sprovë, si dhe për të shprehur frymën e solidaritetit në çdo situatë.

Teologu Halluni falënderoi fondacionin “Mirënjohja” dhe bamirësit nga Shteti i Kuvajtit, që iu përgjigjën thirrjes së Myftinisë Shkodër për të ndihmuar disa zona të prekura nga përmbytjet në këtë situatë të vështirë pandemie.

MYFTIU: “TË MËSOJMË KUPTIMET E LUTJEVE, TË RUAJMË SISTEMIN E VLERAVE TONA!”

Mbrëmjen e së hënës, më 15 shkurt 2021, Myftiu i Shkodrës, Imam Muhamed B. Sytari, ligjëroi në xhaminë e Zusit, ku foli rreth tefsirit të sures “El-Fatiha”.

Myftiu nxiti leximin e vazhdueshëm për të kuptuar vlerat e dhe domethënien e lutjeve dhe sureve që lexohen, kryesisht në namazet ditore.

Ai tha se muslimanët duhet të ruajnë sistemin e tyre të vlerave dhe mos të ndryshojnë rregullin që Zoti ka vendosur në natyrë; zgjimi herët, para lindjes

së diellit, falja me rregull e namazeve ditore, si rregullatorë të jetës, lodhja për fitimin e hallallit dhe mos kalimi i natës pa gjumë, duke humbur natën pas rrjeteve sociale, lojërave e filmave, që e vrasin kohën në heshtje dhe ndikojnë në transformimin e sistemit tonë të të jetuarit sipas traditës së Hz. Muhammedit (pagja qoftë mbi të).

Më pas, Myftiu shpjegoi kuptimet e sures më të përdorur dhe vlerat e saj në marrëdhëniet e muslimanit me besimin e tij.

UDHËZIME PËR IMAMËT NË ATMOSFERËN E TRE MUAJVE TË MIRË 1442

Paraditën e së enjtes, më 25 shkurt 2021, Myftiu i Shkodrës, Imam Muhamed B. Sytari, nisi takimet me imamët e Myftinisë Shkodër, ku ditën e sotme takoi imamët e qytetit, me të cilët diskutoi rreth atmosferës së Tre Muajve të Mirë 1442.

Myftiu dha disa udhëzime që lidhen me angazhimet e përbashkëta në shërbim të komunitetit dhe xhamive të Shkodrës.

Ai theksoi se kjo periudhë

NDËRROI JETË PLAKU I URTË ISLAM KAZMA

Ditën e shtunë, më 27 shkurt 2021 ka ndërruar jetë, në moshën 95 vjeçare, z. Islam Kazma, aktivisti i përkushtuar, plaku i urtë nga fshati Grizhë. Malësi e Madhe.

Myftinia Shkodër i shpreh familjes së tij ngushëllimet e përzemërta dhe i lutet Allahut të Madhëruar ta mëshirojë!

Për punën e tij në shërbim të thirrjes islame, është botuar një material në nr. 163, shtator 2016.

[illegible]

MINISTRI TURK I BUJQËSISË DHE PYLLTARISË, Z. BEKIR PAKDEMIRLI VIZITON XHAMINË E PLUMBIT

Ditën e mërkurë, më 24 shkurt 2021, ministri turk i Bujqësisë dhe Pylltarisë, z. Bekir Pakdemirli, gjatë vizitës së tij zyrtare në Shqipëri, ka vizituar edhe Shkodrën.

Gjatë vizitës së tij në Shkodër është ndalur edhe tek xhamia e Plumbit, ku u prit nga Myftiu i Shkodrës, Imam Muhamed Sytari.

Në prani edhe të ministres së kulturës, znj. Elva Margariti u bë edhe prezantimi i projektit të rehabilitimit të xhamisë së Plumbit.

Myftiu i Shkodrës i shprehu falënderimet dhe mirënjohjen e përzemërt z. Pakdemirli dhe qeverisë turke për përkujdesjen e tyre dhe mbështetjen e popullit shqiptar dhe Shqipërisë, veçanërisht për miratimin e projektit të rehabilitimit të xhamisë së Plumbit, që do të fillojë së shpejti.

RIKTHEHEN MEJTEPËT (KURSET FETARE) NË XHAMITË E SHKODRËS

Pas një ndërprerje të përkohshme të procesit mësimor në kurset fetare që zhvillohen në xhamitë e zonës Shkodër si shkak i përkeqësimit herë pas here të situatës së pandemisë globale të koronavirusit, në fillim të shkurtit 2021 janë rikthyer, duke vazhduar të respektohen masat antiCovid si

distanza, igijiena personale, etj.

Për të parë nga afër ecurinë e kurseve, përgjegjësi i sektorit të arsimit, pranë Mytinitisë Shkodër, teologu Arben Halluni, zhvilloi një takim me nxënësit e mejtepit të xhamisë Ura e Shtrejtë, që ndodhet në një zonë të thellë të Njësisë Administrative Postribë.

Pas evidentimit të ecurisë

dhe nevojave të këtij aktiviteti të rëndësishëm arsimor dhe edukativ me fëmijët dhe të rinjtë myslimanë, teologu Halluni zhvilloi një bashkëbisedim me nxënësit si dhe u interesua për përgatitjen e tyre në lëndët e Besimit, Kur'anit dhe Moralit Islam që janë pjesë e programi tzyrtar të institucionit të Myftinisë.

I Dërguari i Allahut (a.s) ka thënë:

*"Ju këshilloj
të silleni mirë me gratë...!"*

(Buhariu dhe Muslimi)

Dita botërore e hixhabit

1 shkurt

Botues:
Myftinia Shkodër
Drejtues:
Imam Muhamed Sytari

Kryeredaktor:
Lavdrim Hamja

Tel / Fax:
+355 (0) 224 2081
Nr. llogarie:
100054 UBA - Shkodër

MYFTINIASHKODER1990
udhaislame@myftinia-shkoder.org
www.myftinia-shkoder.org